

Lezen: Jes. 40:1-11

Mark. 1:1-4

Tekst: Jes. 40:3, Mark. 1:3.

Luid klinkt een stem in de woestijn: Maak de weg van de Heer gereed.

Jesaja 40 is een van de bekendste woorden uit het Oude Testament. Op nr 1 staat vast en zeker: Psalm 23: de Heer is mijn herder. Maar dan komt misschien deze wel. Ook weer over een herder, die in zijn arm de lammeren draagt. Hij zorgt voor kleinen en weerlozen.

Hoewel veel in dit hoofdstuk onduidelijk is, wordt toch iedereen er door aangesproken en begrijpt de bedoeling. Dat kan samen gaan: weten waarom het gaat, terwijl toch veel details onduidelijk blijven. Bij voorbeeld: wie is er nu aan het woord? Is het steeds dezelfde persoon? En als dat niet zo is, waar zijn dan de overgangen? Ik zal over die details wel een uitleg geven, maar het zou ook anders kunnen zijn. Toch doet dat niets af aan de kern, de boodschap van troost, waar het mee begint, de redding door God.

Jesaja 40:3 komt terug in Mark. 1:3. De preek gaat over beide teksten: van de profeet jesaja en de evangelist Markus. Met dezelfde boodschap: de Here komt ons redden .

De Here komt ons redden, ook in COVID -tijd

1. Als in de woestijn
2. De Here is onze God

Laat ik beginnen met de eerste woorden van Jesaja in dit hoofdstuk: Jullie God zegt: Troost, troost mijn volk. Zeg tegen Jeruzalem dat de tijd van lijden voorbij is. Jesaja zegt: God heeft mij dit opgedragen jullie te zeggen. Je hebt inmiddels in de 70 jaar ballingschap in Babel dubbel en dwars betaald voor je zonden. De straf is voorbij. Je mag terug naar Jeruzalem.

En de Here gaat voorop, zo blijkt uit het vervolg. Hij baant de weg van redding. Ook redding van COVID zal door de Here komen. Blijf daarom vragen.

De Here komt er als koning aan, want in de woestijn moet de weg worden gebaad voor Hem. Vanwaar die woestijn? Dat begrijp je vanuit het voorafgaande: de Here brengt zijn volk terug uit Babel, en dan moet je de Syrische woestijn door om in Israel te komen. Diezelfde Jesaja die verteld heeft dat de Here hem opgeroepen heeft om Jeruzalem blij te maken, zegt nu dat hij in de woestijn stemmen hoort. Kijk, Jesaja vertelt dit alles voor de ballingschap, ergens in Jeruzalem, waar hij leeft. Dat was eeuwen daarvoor, maar hij mag zich nu op het standpunt stellen dat hij in Jeruzalem is als de Here zijn volk terug komt brengen. In die verlaten stad wacht hij ze op.

Ik hoor stemmen, zegt hij. Er komen velen aan: het is de Here want een stem roept voor Hem uit om de weg klaar te maken.

Maar ik hoor ook een tegenstem. Het zal eens niet zo zijn. Die eerste stem heeft gezegd: maak van de bergen en dalen in de woestijn een vlakke snelweg: de toppen van de bergen moeten afgegraven, en de diepste dalen opgevuld of overbrugd. U kent die wegen wel uit heuvelachtig buitenland. Want de Here gaat door zijn volk terug te brengen zijn majesteit laten zien aan iedereen op aarde.

En dan die tegenstem: Ik ga die roep niet doorgeven hoor. Want dat was natuurlijk de bedoeling: dat het blijde bericht van mond tot mond zou gaan, van bergtop tot bergtop, van de een naar de ander, met gebruik van de natuurlijke akoestiek in de bergen. De tweede stem protesteert: Ik zeg niets over de komst van de Here. Wat heeft het voor zin. Dacht je dat alle mensen Gods majesteit willen zien? Mensen hebben genoeg aan zichzelf. Ze zijn als gras vol met veldbloemen, ze kunnen heel mooi bloeien maar zijn ook weer zo verdwenen. En dit volk Israel helemaal. Dat heb je in de ballingschap wel gezien, waar ze door Gods eigen hand gekomen zijn. Zoals Gods adem, Gods wind, verzegend over de veldbloemen waait.

Dan de eerste stem weer: Het kan waar zijn dat we volgens Gods eigen woord in ballingschap gekomen zijn, maar dat Woord houdt stand. En gelukkig betekent dat dan ook dat er toch toekomst is, zoals dat Woord heeft gezegd.

En tot slot maakt Jesaja zijn bemoedigende woord voor Jeruzalem af: Hij gebiedt Jeruzalem om zelfs weer vreugdebode te zijn voor de andere steden van Juda. Ga op een hoge berg staan (en zo is Jeruzalem zelf) zodat je tot heel Juda kunt roepen dat God er echt aan komt: met zijn volk. Als de goede herder.

2. De Here is onze God. Want wie komt daaraan? De Here die strafte met Babel, maar ook gezegd had dat de straf niet voor eeuwig zou zijn. Hij is onze God die zijn volk niet eindeloos kastijdt. Hij doet ons niet naar onze zonden. Die zijn weggedaan, vergeven. Zo is onze God.

Ziehier, jullie God, Juda. Hij komt met kracht, zoals alleen God die heeft. Hij brengt al zijn vluchtelingen veilig in Jeruzalem: daar mogen ze hun loon ontvangen, hun loon van genade, dat ze weer in Jeruzalem mogen wonen. De blijde boodschap dat alles weer goed is gaat voor Hem uit: voordat het volk er is, weten ze in Jeruzalem al dat het goed zal zijn. Ondanks die twijfelende tegenstemmen.

De koning die als een herder is en alle schapen kent en bedenkt: ook de kleinen en zwakken. Hij is zo zorgzaam. Zo is onze God.

Ik ga hetzelfde nog een keer zeggen in deze preek, maar nu vanuit Markus 1: Zoals Jesaja van God mocht horen dat hij Jeruzalem blij mocht maken, zo heeft God Markus als evangelist geroepen en de blijde boodschap laten beschrijven: zo begint het boek: Het begin van de blijde boodschap van Jezus Christus, de Zoon van God. Vanaf het moment dat hij beschrijft breekt namelijk het koninkrijk van Jezus door, want zijn optreden begint bij de Jordaan, aan de rand van de woestijn, bij zijn doop door Johannes.

En Markus schrijft ook over stemmen die hij hoort: profetenstemmen waarbij de profeet Jesaja het meest duidelijk maakt wat Markus bedoelt: er klinkt een stem in de woestijn om de weg van God te bereiden: dat is de stem van Johannes de Doper, en de God die hij bedoelt is de God van Israel die nu komt in de persoon van Jezus Christus, de zoon van God, die vergeving brengt en loon van genade schenkt. En de weg voor Jezus wordt toebereid doordat mensen hun hart voor Hem open stellen en hun leven voor Hem inrichten via geloof en bekering.

En nu de boodschap voor de derde maal: vanuit onze situatie na een jaar COVID. De grootste ramp die ons land en trouwens de gehele wereld getroffen heeft. Gekomen, niet buiten de Here om. Opnieuw bleek dat de mensen als gras zijn als de adem van de Here er over waait.

Alleen een profeet als Jesaja zou mogen zeggen dat de mens hiermee betaalt heeft voor zijn zonden. Al bedoelt ook hij niet dat je door lijden zelf je schuld betaald, dat gebeurt door die Ander, de lijdende knecht van de Here uit hoofdstuk 53. Maar in ieder geval: Wij als gewone mensen mogen zeker niet een één op één verband leggen tussen ziekte en straf. Maar laten we wel de hand van God in de ziekte zien, dat is een bijbelse les.

Om ons afhankelijkheid te leren. Om ons te leren bidden. En als je Gods macht erkent weet je ook dat je vragen mag of het genoeg geweest is, en of we weer mogen leven zonder het grote gevaar van corona en zonder al die nare beperkingen. We mogen blijven vragen om genade, omdat we weten dat God genadig is en dat het meest bewezen heeft in Jezus Christus zijn zoon: samen met zijn Vader is Hij de goede herder.